

Неда Зарева

СЕДЕМ ГЛАСА ОТ ТЪМНОТО

София, 2021

© Издателство „Изток-Запад“, 2021

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното писмено съгласие на авторката и на издателство „Изток-Запад“.

© Неда Зарева, авторка, 2021

© Деница Трифонова, оформление на корицата, 2021

ISBN 978-619-01-0886-3

Неда Зарева

СЕДЕМ ГЛАСА
ОТ ТЪМНОТО

Юбилейно издание

На майка ми и баща ми
с благодарност,
че съм!

Съдържание

Предговор	
<i>Калина Иванова</i>	7
Действащи лица	10
Началото	11
Булчинската рокля на Изстрадалата	13
Разказът на Благородния (въведение)	17
Из дневника на Изстрадалата (част първа)	19
Разказът на Благородния (първо продължение)	21
Из дневника на Изстрадалата (част втора)	24
Разказът на Благородния (второ продължение)	27
Кратката история на Благородния през неговия поглед	30
Из дневника на Изстрадалата (част трета)	33
Досегът на Благородния с Жрицата	35
Мисията на Благородния към Изстрадалата	38
Съдбата на Смелата (първи епизод)	40
Срещата на Изстрадалата с д-р Пожарлиева	42
Съдбата на Смелата (втори епизод)	49
Кратката история на Смелата през нейния поглед	51
Из дневника на Изстрадалата (част четвърта)	57
Съдбата на Смелата (трети епизод)	61
Голямата тайна на Гневния (първа обрисовка)	63
Откровението на Изстрадалата	65

Голямата тайна на Гневния (втора обрисовка).....	67
Кратката история на Изстрадалата през нейния поглед	70
Голямата тайна на Гневния (трета обрисовка).....	74
Скришната среща на групата	77
Тайната на Гневния (четвърта обрисовка).....	81
Летният лагер на Лъжкинята (първа приказка).....	83
Съдбата на Смелата (четвърти епизод)	88
Лисичето на Гневния	90
Голямата тайна на Гневния (пета обрисовка)	93
Летният лагер на Лъжкинята (втора приказка)	95
Кратката история на Гневния през неговия поглед.....	99
Летният лагер на Лъжкинята (трета приказка)	104
Разказът на Благородния (трето продължение).....	107
Престъплението на Смелата (първи анекдот)	110
Първото писмо на Жрицата.....	114
Кратката история на Лъжкинята през нейния поглед.....	118
Престъплението на Смелата (втори анекдот).....	122
Второто писмо на Жрицата	126
Коя е Жрицата?	128
Кратката история на Жрицата през нейния поглед.....	129
Изстрадалата – отговор от отвъдното	131
Описанието на Перфекционистката.....	135
Третото писмо на Жрицата.....	139
Кратката история на Перфекционистката през нейния поглед	144
Четвърто писмо на Жрицата	148
Последната среща на групата.....	150
Бучинската рокля на Изстрадалата (един различен прочит)	156
Краят	159

Предговор

Човекът е обречен да изгражда непрекъснато своята идентичност, своята персона. Своето автентично, самоуправляващо се лице пред останалите. Може би защото знае, че всички човешки същества си приличат ужасно много и че само това може да го отличи от другите пред очите на Създателя?

Нашата идентичност има своите дълбоки основи, положени от събития и отношения още с раждането, и се развива непрекъснато при допира с другите и в опита, който трупаме със самите себе си.

В живота обаче има бури, които могат да разклатят устойчивото ни вътрешно ядро. Те имат силата да ни изпратят вятър със съмнителен характер, способен да разсее усещането ни за автентично щастие. Подобни житейски стихии умеят да ни заклеят в тревожност и свръхкритика, да ни напъхат в удобни илюзии, да ни нахлузят одеждите на срама, или просто да ни оставят без надежда, превръщайки в пустиня човешките отношения. Тези моменти могат да ни повалят. Точно тогава трябва да тръгнем обратно към себе си.

„Седем гласа от тъмното“ на Неда Зарева е книга, посветена именно на това най-смело, трудно и необходимо пътуване за човека – навътре, в търсенето на цялост.

Авторката е категорична – подобно пътуване няма предварителен и удобен маршрут, крайната му цел не е постигане на вътрешна статичност, а по-скоро е процес на разширяване на себе си, в който Любовта е основен репер.

Неда Зарева избира изключително интересен начин да ни покаже това предизвикателство, като представя пред нас седем персони – с различни съдби, истории и характери, но всички

поставени в трудни срещи с живота, или както самата авторка ги нарича – онези моменти, в които човек сякаш усеща, че „Господ е скрил лицето си“ от него.

Действащите седем лица нямат собствени имена – авторката избира да ги назовава с нарицателни, които отразяват специфичните им особености, проблематичните им аспекти. А и защо са им лични имена? Благородният, Изстрадалата, Гневният, Лъжкията, Перфекционистката, Смелата и Жрицата са *modus vivendi* – те са не по-малко преживявания и състояния, отколкото само фрагменти от една личност.

Усещането за тази книга е като за театрална сцена, на която Неда Зарева извежда, държейки сякаш за ръка, една по една своите персони пред нас. Думите ѝ са като прожектор – осветяват героите, сякаш ги разголят, за да ни покажат от какво са създадени.

Това първоначално усещане за дисекция отшумява бързо, защото истински се случва точно обратното – в хода на книгата авторката добавя пластове и нюанси, вместо да отнема, и така изгражда пълтни образи на седмината през историите на техните животи.

Чувството за сценична представеност на образите се подкрепя и от използваната монологична форма на общуване на персоните с читателя, която Неда Зарева използва, за да усилва всеки един от гласовете. По този начин тя постига и друг ефект – монологът изгражда особено интимно пространство, в което читателят открива предпоставки за припознаване и така осъществява среща със самия себе си.

Авторката е щедра в настояването си да разберем сърцевината на гласовете и за това създава за нас още перспективи, през които да се приближим. Отвъд монологичната, понякога с иносказателен характер реч на персоните, тя ни ги показва и в контекста на общуването помежду им. Този контекст също е подбран специфично – в рамките на групова терапия, където седмината докосват вътрешните си светове, опипват границите си и се борят предимно със себе си.

Възможността да опознаем персоните през диалозите помежду им само привидно ни поставя в пасивната позиция на

наблюдател на едно общуване. В тези моменти от книгата, когато можем да видим героите на едно място, всъщност авторката умело ни насърчава да търсим причините, да правим връзката между вътрешния монолог и това, което излиза диалогично навън. Така тя изпълнява пълноценно дълга на всеки писател – да не лишава читателя от активност, като подчертава важността на процеса над съдържанието.

Не на последно място Неда Зарева използва умело истории от миналото и настоящето на своите персони не просто като обяснителен модел на техните особености и съдби, а по-скоро за да очертае възможното им бъдеще заедно. Тя ги разделя в миналото, само за да ги събере в перспективата на едно неслучило се още, но по-смислено общо бъдеще.

А на финала на книгата намираме Любовта – като откровение, родено от допира със страданието. Любовта – надмогваща и побеждаваща. Тази, в чиято прегръдка си цял. Нейната укрепваща сила е всичко от което се нуждаем, за бъдем повече себе си.

Това крещят нашите вътрешни гласове, това нашепват, за това се молят.

*Калина Иванова, психолог
Фондация „Глобална инициатива в психиатрията – София“*

Действащи лица

Благородният – мениджър човешки ресурси в международна корпорация и основен съставител на тази книга

Изстрадалата – предприемач, собственик на фирма

Гневният – head hunter* към консултантска групировка

Лъжкията – неосъществена актриса

Перфекционистката – доктор на философските науки

Смелата – бизнес консултант и най-добра приятелка на

Благородния

Жрицата – професионален медиатор и коуч

* Head hunter (букв. „ловец на глави“) – експерт по откриване и привличане на висш мениджърски персонал. – Б.р.

Началото

Господ скри Лицето си от мен. С нещо го отблъснах. Макар и да усилявам гласа си, Той вече не ми отговаря. Сега има само тъма наоколо; тъма и безнадеждност. Тръни и бодили разделят на парчета сърцето ми и разхвърлят душата ми на различни посоки.

Дали защото Господ е гневен на целия свят и мене забрави, или си е припомнил миналото на моя живот и се е погнушил? Ако е така, какво мога да сторя сега; то вече не е в ръцете ми. По-добре изобщо да не се бях раждала, да не бях идвала на този свят!

Защо ме наказваш така, Господи, какво ме мъчиш да науча? Колко драгоценни минути съм пропиляла в живота си? Как вместо да се събера в едно цяло, аз съм се пропиляла в стремежа си към дребни и празни неща; не съм успяла да доловя истинското, да усетя същественото. Това ли е? Защо точно сега?

Господи, нали Ти въздаваш на всекиму според делата: толкова ли страшни бяха моите, та ме лиши от сила и смисъл и ми отне най-ценното нещо – надеждата. Надеждата да бъде цяла и завършена. И така ме направи лесна плячка за онези, които ме мразят, остави душата ми оголена и незащитена от поругания и презрения и най-страшното: даде ми да разбера, че най-близките са ми най-чужди!

Обремени ме духом Ти, в себе си не виждам вече нищо друго освен празнота. Всичко там е разрушено. Да можех поне да плача за опустошението, което цари в душата ми, но и съзлите ме напуснаха. Ако можех да плача, може би щях да се утеша.

Мислих, че в Тебе имам неизменна защита, че ще застанеш зад гърба ми като магическа дума, като непоколебима канара.

Много пъти си ми казвал да Те призовавам в скръбни времена; че винаги ще ми отвърнеш. Ето, сега те викам, защо мълчиш? А щом Ти мълчиш, кой друг ще ми отговори?

Щом Ти, който си всемоушен, не ми подаваш ръка, кой друг ще ми я подаде? Щом Ти, който винаги си милостив, не запазиш душата ми цяла, кой ще я запази? И ако отново Ти, който си всезнаещ, не ми дадеш мъдрост как да продължа, откъде ще я получа? Кой ще ме напътства и води? Кой ще ми покаже пътя?

Ако ме чуваш, дай ми знак! Стори ми поне това добро за да разбера, че си близо, че не си замълчал завинаги.

Казваш: любовта пропъжда навън всеки страх; покажи ми твоята любов сега. Не ме карай да отвърщам лицето си от Теб, предизвиквам Те!

Способен ли си да влезеш в схватка със собственото си творение?

Срам ме е от тези думи, но ако не желаеш да ми отвърнеш, съкрати дните на Твоето присъствие. Заличи всичко, което ми се е случило до момента, и го зачеркни завинаги – както за Теб, така и за мен!

Булчинската рокля на Изстрадалата

Чу зад гърба си щракането от затворилата се входна врата на кооперацията и се почувства като крадец след обир. Беше малко след полунощ. Сърцето ѝ биеше силно, сякаш искаше да я разобличи. Късната суха есен се намираше само на няколко крачки преди зимата и изглеждаше грозна, неприветлива и отегчена.

Тя се отърка тихо като котка около ръба на кооперацията и зави надолу по потрошения път край реката. В ръцете си носеше голяма плетена на една кука бохча, която изглеждаше тежка и препълнена с нещо. Не пожела да продължи по пътя, а свърна в страничния гъсталак до него. Нападалата шума захрущя страховито и издайнически под стъпките ѝ. Нямаше вятър, но беше студено. Наоколо не се виждаше жива душа. Реката течеше към центъра на града вяло и монотонно, нощното небе изглеждаше уморено и безразлично. Само сухите листа и клечки под краката ѝ я тревожеха с шума си, а навитите като змии коренища из пръстта я спъваха и бавеха. Тя беше уплашена и едновременно приповдигнато превъзбудена. Вървеше бързо, но оглеждаше шубраците по пътя си, сякаш търсеше определено място. Спря се между два хресталака и остави бохчата. Клекна на земята и задуши въздуха като вълчица. Чувстваше се особено. Изведнъж усети над себе си някакво странно далечно присъствие и изви рязко глава нагоре. Кръглата луна заизлиза бавно иззад нащърбения, поръбен в сребристо облак. Тя ѝ се ухили. Почувства се сякаш има власт над нея, сякаш я бе накарала да се покаже. После се сепна и затърси тревожно с ръка по земята плетената бохча. Напила я и се успокои.

Изправи се над храсталака и без да се показва, огледа изронения път до реката пред себе. Никой не можеше да я види от тук, на това закътано зад шубраците място. Клекна отново, избра си паднали клонки и листа и ги подреди грижливо с ръце на купчина. Извади от бохчата бутилка водка, отвинти капачката и отпи голяма глътка. Въздъхна облекчено и отново зарови из бохчата. Изглеждаше добре подготвена за нещо важно и съдбовно. Извади сух спирт, добре накъсан на парчета кашон, стари парцали и малка метална лопата и ги подреди старателно пред себе си. После приседна и зачака луната да се скрие зад някой облак.

Сложи върху купчината листа кашона и парцалите, натроши отгоре им сухия спирт и извади от пазвата си разкъсан пакет цигари и ветроустойчива запалка. Щракна запалката и подпали парцалите. Те пламнаха в студено синьо и замирисаха на старо и забравено. Шумата под тях затанцува огъвайки се, а клонките запукаха тежко. Тя извади цигара от скъсания пакет и запали от огъня. Седна и издиша голямо кълбо дим. В студения въздух той се вдигна нагоре като мъгла. Събу обувките си и подреди и тях до себе си. Действаше така, сякаш следваше стъпка по стъпка нещо дълго замисляно.

После се пресегна и извади от плетената бохча грижливо сгънатата будчинска рокля. Ръцете ѝ се разтрепериха. Роклята беше от изкуствена материя, но изглеждаше ефирна и изящна. Дълга до земята, без обръч или подплата, семпла, с фино оформено бие, бухнал дълъг ръкав, бели пайети, изкуствени перли на талията вместо колан и няколко дантелени ширита най-отдолу. Клекна и прокара нежно ръка по роклята. После се захвана старателно да я приглажда и опъва. Придърпа я към себе си, изправи се, изтръска я. Наведе се за да вземе полуизгорелия фас от земята, захапа го и наложи роклята върху себе си. Залюля се бавно в някакъв ритъм, после си затананика валсова мелодия и затанцува като си тактуваше с фас в уста: едно, две, три... едно, две, три...

Лека усмивка се появи на лицето ѝ, затвори очи, унесе се, замечта. На фона на пращания под нея огън изглеждаше като видение. Изведнъж се спъна в някакво стърчащо от пръстта коренище и се сепна, сети се защо е дошла и хвърли уплашено роклята на земята пред себе си, а тя самата залитна назад.

– Не ме блъскай – изкрещя уплашено на роклята тя.

После клекна, заобиколи огъня като диво животно, грабна отново роклята, смачка я в скута си на топка, взе бутилката с водка и я поля обилно. Изправи се и я хвърли със стряскаща сигурност в огъня. Изкуствената материя пламна бързо и закапа на големи капки като восъчна свещ. За миг голям огнен език се извиси нагоре към небето. Пламъкът заприлича на гигантска факла, после се сви и затрептя ниско над земята. Стана ѝ величествено и страшно; стори ѝ се, че гори дива вещица на клада, която първо се възправя със злокобен смях към небесата, а после пада със зловеща закана обратно на земята.

Тя скочи, взе трескаво лопатата и изгреба с нея горящата рокля от огъня, измъкна се ловко от хрусталака и я хвърли в течащата река. Роклята не угасна, а заплува горяща надолу по течението. Жълтосиният ѝ пламък изглеждаше някак неестествен върху тъмната вода.

– Пускам те... пускам те! – опитваше се да не вика тя.

Горящата рокля потръпна конвулсивно няколко пъти и след малко се скри в завоя на реката. Стори ѝ се, че ѝ примигна; отвърна ѝ.

Върна се бавно в хрусталака и седна замаяна обратно на земята. Огънят се беше слегнал и вече не прашеше – догаряше. Взе бутилката с водка и отпи отново голяма глътка. Затърси около себе си пипнешком разкъсаният пакет с цигари, намери го, извади поредната и запали. Трепереше. Чувстваше се смазана. А трябваше да усети облекчение, когато изгори и пусне роклята – да се освободи от онова ужасното, разрушаващото в нея, да ѝ мине. Изведнъж силен яд и мъка я стиснаха за гърлото. Не се сдържа и зави с глас като вълчица, задращи с нокти в пръстта.

– Как можа... – изтръгна се от устата ѝ и се изпъна на земята като струна.

– Как можа просто така да си тръгнеш и да ме оставиш... да ни зарежеш... изведнъж... и дечицата... – виеше неустойимо тя. – Ако знаех това, нямаше да те погледна...

При тези думи съчка изпука силно в гаснещата жар и луната се появи отново иззад облак. Тя се сепна, разтрепера се от думи-

те си, сълзи рукнаха по бузите ѝ, хвана се за сърцето, падна по очи на земята и зарови глава в пръстта.

– Лъжа, лъжа... моля те, прости ми, лъжа... – изхлипа тя, давейки се в слюнки и пръст.

В далечината се чу сирената на полицейска кола. Тя трепна, стресна се, изправи се, опита да избърше очи, но успя само да размаже пръстта по лицето си и лудо заприбира разхвърляните около нея неща в бохчата. Изневиделица заръси ситен дъждец, като светена вода от чемшир. Хукна уплашено обратно през шумата, тичаше презглава, бързаше да се отдалечи от това място. В един момент изпищя и падна на земята. В суматохата се бе набола на нещо остро. Разбра, че е по чорапи, бе забравила обувките си в хрсталака. Поколеба се за миг, после извади от бохчата бутилката с водка, отпи голяма, опасна глътка, изправи се и продължи, накуцвайки, напред. Не искаше да се връща обратно там, беше свършила работата си. Бе изгорила роклята и връщане назад нямаше.